

FISA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	ABORDĂRI DE ACTUALITATE IN CERCETAREA ISTORIEI SI TEORIEI ARTEI				
Anul de studiu	Iosud	Semestrul*	I-II	Tipul de evaluare finală (E / V / C)	E
Regimul disciplinei OB -obligatorie				OPT	Numărul de credite
Total ore din planul de invatamant	12	Total ore studiu individual		48	Total ore pe semestru
Titularul disciplinei	Prof. univ. dr. ANCA OROVEANU				

* Daca disciplina are mai multe semestre de studiu, se completeaza câte o fișă pentru fiecare semestru

Facultatea	UNARTE/ ARTE PLASTICE/ARTE DECORATIVE SI DESIGN	Numărul total de ore (pe semestru) din planul de invatamant <i>(Ex: 28 la C dacă disciplina are curs de 14 săptămâni x 2 h_curs pe săptămână)</i>				
Catedra	DEPARTAMENTUL IOSUD					
Profilul	ARTE VIZUALE	Total	C**	S	L	P
Specializarea	ARTE VIZUALE	24	24			

** C-curs, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice

Competente generale (competențele generale sunt menționate in fișa specializării)	
Competente specifice disciplinei	1. Cunoaștere și înțelegere - însușirea celor mai importante interogații, teme și probleme ale istoriei artei în contemporaneitate, cât și a dezbaterilor teoretice aferente; - însușirea principalelor concepte vehiculate în practica actuală a disciplinei;

2. Explicare și interpretare

- definirea categoriilor, conceptelor fundamentale și problemelor specifice configurației actuale în istoria și teoria artei;
- proiectarea de corelații între principalele probleme studiate și modul în care acestea se aplică situațional în zona proiectelor artistice și teoretice doctorale, specifice domeniului creației vizuale;
- decelarea problemelor posibil relevante pentru proiectul artistic și teoretic al tezei de doctorat.

3. Instrumental – aplicative

- dobândirea de deprinderi corecte din punctul de vedere al cercetării științifice și artistice – conduită onestă în cercetare și redactare, cultivarea valorilor obiectivității și imparțialității;
- întrebuințarea corectă a conceptelor și valorilor cercetării științifice și artistice în explorările artistice și teoretice implicate în elaborarea tezei de doctorat;

4. Atitudinale

- capacitatea de a evalua propriul demers științific și artistic;
- formarea unei gândiri critice apte să producă evaluări și autoevaluări corecte;
- capacitatea de a privi interdisciplinar și de a gândi din perspectiva istoriei artei faptele cultural-valorice generate de creația artistică;
- cultivarea sensibilității și a gândirii critice în raport cu creația artistică și științifică individuală.

Conținuturi (tematica detaliată)

Cursul începe printr-o discuție privind una dintre mutațiile importante pe care un număr de autori au deslușit-o în disciplinele umaniste în anii '80 ai secolului XX; ei au sesizat (sau au pledat pentru) o depășire a ceea ce a însemnat cu câteva decenii mai devreme mutația lingvistică („the linguistic turn”), în care imaginea, în definiția ei cea mai largă, dobândește (sau ar trebui să dobândească) preeminență. Ceea ce s-a numit „Pictorial”, „Iconic” sau „Visual” turn, pune în mod acut problema raportului între text/cuvânt și imagine, a doua mare temă a cursului. Am considerat apoi necesară o familiarizare – fie ea și sumară – cu un domeniu mult mai tânăr decât cel al istoriei artei – studiile vizuale/cultura vizuală – care analizează în mod cuprinzător imaginea, de orice natură și proveniență ar fi ea, printr-o mare varietate de abordări metodologice și printr-o poziție cel mai adesea declarat interdisciplinară. Istoria artei a anticipat în parte instalarea studiilor vizuale între disciplinele academice: în cadrul ei a avut loc, începând cu anii '80, un proces de interogare și autocritică care a dus la reconsiderarea unora dintre presupuzițiile ei. Este motivul pentru care dedic o temă „crizelor” din cadrul istoriei artei ca disciplină și indiciilor unor reconfigurări în interiorul ei, în dialog cu alte discipline umaniste și sociale. Abordez apoi câteva dintre problemele care au fost afectate de această criză: problematica autorului; cea a periodizărilor în istoria artei; canonul ca problemă a istoriei artei; felul în care este văzută în anii recentți geografia artei și proiectele unei „world art history, în conjuncție cu fenomenul globalizării. Mi s-a părut potrivit ca tema concluzivă să pună în discuție conceptul de „contemporaneitate”.

- Mutații: „Pictorial/iconic turn”
- Text/cuvânt – imagine
- Studii vizuale, cultură vizuală
- Crize și reorientări în istoria artei
- Conceptul de autor; biografia artistului/artistei
- Problematika periodizării în istoria artei. Anacronisme
- Despre canon în istoria artei
- Ce este contemporaneitatea?

BIBLIOGRAFIE

Mutații: „Pictorial/iconic turn”

- Gottfried Boehm:** « Par-delà le langage ? Remarques sur la logique des images », *Trivium*, 1, 2008
- Gottfried Boehm-W.J.T. Mitchell:** “Pictorial versus Iconic Turn: Two Letters”, in *Culture, Theory and Critique*, 50(2–3), 2009
- Horst Bredekamp:** *Théorie de l’acte d’image* (2010), La Découverte, Paris 2015
- Lorraine Daston; Peter Galison:** “The Image of Objectivity”, *Representations*, Fall 1992
- Georges Didi-Huberman:** *Confronting Images. Questioning the Ends of a Certain History of Art*, (1990), The Pennsylvania State University Press, 2005
- Bruno Latour:**
“How to be Iconophilic in Art, Science, and Religion?”, in Caroline A. Jones & Peter Gallison (eds.), *Picturing Science, Producing Art*, Routledge, 1998
“What is Iconoclasm? Or Is There a World Beyond the Image Wars?”, în *Iconoclasm. Iconoclasm: Beyond the Image-Wars in Science, Religion and Art*, cat. Expo ZKM Karlsruhe, MIT Press, 2002
- W.J.T. Mitchell:**
“What Is an Image”, *New Literary History*, Vol. 15, No. 3, 1984
“The Pictorial Turn”, in *Picture Theory. Essays on Verbal and Visual Representation*, The University of Chicago Press, 1994
“Image Science”, Symposium on “Images of Science and the Scientist”, Deutsches Haus, New York University, Nov. 21, 2003
“What Do Pictures ‘Really’ Want?”, *October*, Vol. 77 (Summer, 1996)
- Marie-José Mondzain:** “What Does Seeing an Image Mean?” *Journal of Visual Culture*, 9, 2010
- Peter Weibel:** « Le pouvoir des images : des médias visuels aux médias sociaux », *Perspectives*, 2012
- Sigrid Weigel:** « Les images, acteurs majeurs de la connaissance. À propos de la *poiesis* et de l’*episteme* des images langagières et visuelles », *Trivium*, 1, 2008

Text/cuvânt – imagine:

- Svetlana Alpers:** “Describe or Narrate? A Problem in Realistic Representation”, *New Literary History*, Vol. 8, No. 1, 1976
- Mieke Bal:** “De-disciplining the Eye”, *Critical Inquiry*, Vol. 16, No. 3 (Spring, 1990)
- Oskar Batschmann:** “Text and image: Some general problems” (1988), *Word & Image: A Journal of Verbal/Visual Enquiry*, Word and Image Conference Proceedings, 4:1, 2013
- Margaret Conkey:** “Images without words Prehistory”, *Journal of Visual Culture*, 9/2010
- Arthur Danto:** “Art and the Text”, *RES: Anthropology and Aesthetics*, No. 5 (Spring, 1983)
- James Elkins:** “On the impossibility of stories: the anti-narrative and non-narrative impulse in modern painting”, *Word & Image: A Journal of Verbal/Visual Enquiry*, vol. 7, no. 4, 1991
- Ernst Gombrich:** “Image and word in 20th century art”, in *Topics of our Time*, Phaidon Press, 1991
- Jacques Leenhardt:** « L’écrit et la violence de l’image », in *Texte-Image / Bild-Text*, Herausgegeben von Sybil Dümchen und Michael Nerlich, Technische Universität Berlin, 1990
- Sven Lütticken:** “Transforming Time”, *Grey Room* 41, Fall 2010
- Louis Marin:** « Les mots et les choses en peinture », *Annales de l’Histoire de l’art et d’Archeologie*, vol. 6, 1984
« Transparence et opacité », in Vita Fortunati (ed.), *Bologna, la cultura italiana e le letterature straniere moderne*, Bologna, Unieversita/Ravenna, Longo Editore, 1992

Studii vizuale, cultură vizuală

Strategii didactice

Cursul se adresează studenților doctoranzi ai Universității Naționale de Arte înrolați în anul I al studiilor doctorale, în programe de doctorat științific și de cercetare artistică. El propune dezbaterile unor teme pe care le consider importante pentru evoluția recentă a disciplinelor care se ocupă de studiul imaginii. Expunerile pe care le adresez studenților sunt un prim reper orientativ în aceste teme; studenților li se pun în paralel la dispoziție în cadrul cursului și în vederea discuțiilor în seminar un număr de texte de referință pentru fiecare dintre temele propuse. Acord în cadrul întâlnirilor cu studenții o mare importanță temelor abordate de fiecare dintre ei în cercetarea doctorală, adaptând, oriunde se poate, expunerile și lecturile recomandate intereselor lor.

Strategii utilizate:

- Dezbaterile academice
- Expunerea
- Demonstrația
- Problematizarea
- Studiul de caz
- Practici ale interpretării textelor

Evaluare

La stabilirea notei finale se ia în considerare	Ponderea în notare, exprimată în % {Total=100%}
- răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finală)	70%
- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator	
- testarea periodică prin lucrări de control	
- testarea continuă pe parcursul semestrului	30 %
- activitățile gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc.	
- alte activități (<i>precizați</i>) .autoevaluare	

Descrieți modalitatea practică de evaluare finală, E/V. {de exemplu: lucrare scrisă (descriptivă și/sau test grilă și/sau probleme etc.), examinare orală cu bilete, colocviu individual ori în grup, proiect etc.}.

Evaluarea finală se realizează prin colocviu în grup

Estimați timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului (completați cu zero activitățile care nu sunt cerute) <i>Activitățile sunt individualizate în funcție de alegerea fiecărui student în parte</i>			
1. Descifrarea și studiul notițelor de curs	4	8. Pregătire prezentări orale	4
2. Studiu după manual, suport de curs	-	9. Pregătire examinare finală	4
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	10	10. Consultații	4
4. Documentare suplimentară în bibliotecă	10	11. Documentare pe teren	0
5. Activitate specifică de pregătire SEMINAR și/sau LABORATOR	8	12. Documentare pe INTERNET	4
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	0	13. Elaborare instrumente de evaluare	
7. Pregătire lucrări de control	0	14. Alte activități Elaborare de proiecte...	0
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 48			

Data completării: martie 2019

Semnătura titularului disciplinei:
prof. univ. dr. Anca Oroveanu